

Số 06/2023/QĐST-DS

Q, ngày 14 tháng 4 năm 2023

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v “Tuyên bố một người là đã chết”

TÒA ÁN NHÂN DÂN THỊ XÃ Q, TỈNH QUẢNG NINH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: ông Phan Hùng.

Thư ký phiên họp: bà Mai Thùy Dung - Thư ký Toà án nhân dân thị xã Q, tỉnh Quảng Ninh.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thị xã Q, tỉnh Quảng Ninh tham gia phiên họp: ông Nguyễn Đăng Viện - Kiểm sát viên.

Ngày 14 tháng 4 năm 2023, tại trụ sở Toà án nhân dân thị xã Q, tỉnh Quảng Ninh mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 11/2022/TLST - VDS ngày 28/10/2022 về việc “*Tuyên bố một người là đã chết*” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 11/2023/QĐST- VDS ngày 06/4/2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- ***Người yêu cầu:*** bà Lê Thị T, sinh năm 1957

Địa chỉ: Khu 12, phường H, thị xã Q, tỉnh Quảng Ninh. Vắng mặt, có đơn xin vắng mặt.

- ***Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:***

+ Ông Liêu Thủ S, sinh năm 1957. Nơi cư trú cuối cùng: thôn 2, xã H (nay là khu 12, phường H, thị xã Q, tỉnh Quảng Ninh) Vắng mặt.

+ Anh Liêu Kỳ D, sinh năm 1983.

Địa chỉ: thôn 10 A, xã H, thành phố M, tỉnh Quảng Ninh. Vắng mặt, có đơn xin vắng mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự ngày 24/10/2022, bản tự khai, người yêu cầu là bà Lê Thị T trình bày: bà và ông Liêu Thủ S có đăng ký kết hôn vào ngày 30/9/1981 tại Ủy ban nhân dân xã H, huyện Y nay là phường H, thị xã Q, tỉnh Quảng Ninh. Bà T và ông Liêu Thủ S là công dân và sinh sống tại thôn 2, xã H, huyện Y nay là khu 12, phường H, thị xã Q. Đến cuối năm 1985, ông Liêu Thủ S bỏ đi khỏi địa phương và không báo cáo chính quyền, cũng không nói cho bà và người thân, gia đình biết ông S đi đâu, làm gì. Tính đến nay đã 37 năm ông S không trở về địa phương, không có tin tức, thư từ hay điện thoại về cho gia đình. Gia đình đã đi tìm kiếm ông S rất nhiều lần; phối hợp cùng chính quyền địa phương tổ chức tìm kiếm,

đăng tải thông tin trên các phương tiện thông tin đại chúng như báo đài xong không có kết quả. Hiện nay bà T không biết ông Liêu Thủ S đang ở đâu, làm gì. Nay bà yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Liêu Thủ S, sinh năm 1957. Nơi cư trú cuối cùng: thôn 2, xã H nay là khu 12, phường H, thị xã Q, tỉnh Quảng Ninh là đã chết.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan anh Liêu Kỳ D trình bày: bố anh là ông Liêu Thủ S có đăng ký kết hôn với mẹ anh là bà Lê Thị T vào ngày 30/9/1981 tại Ủy ban nhân dân xã H, huyện Y nay là phường H, thị xã Q, tỉnh Quảng Ninh. Bố mẹ anh là công dân và sinh sống tại thôn 2, xã H, huyện Y nay là khu 12, phường H, thị xã Q. Sau này khi anh Dũng lớn lên trưởng thành và xây dựng gia đình, anh Dũng mới chuyển đến thôn 10 A, xã H, thành phố M, tỉnh Quảng Ninh sinh sống. Từ nhỏ anh Dũng sống cùng bố mẹ, đến cuối năm 1985, bố anh là ông S bỏ đi khỏi địa phương và không báo cáo chính quyền, cũng không nói cho người thân, gia đình biết ông đi đâu, làm gì. Tính đến nay đã 37 năm bố anh không trở về địa phương, không có tin tức, thư từ hay điện thoại về cho gia đình. Anh và gia đình đã đi tìm kiếm ông Liêu Thủ S rất nhiều lần; phối hợp cùng chính quyền địa phương tổ chức tìm kiếm, đăng tải thông tin trên các phương tiện thông tin đại chúng như báo, đài nhưng không có kết quả. Hiện nay anh Dũng cũng không biết ông S đang ở đâu, làm gì. Nay bà Lê Thị T yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Liêu Thủ S, sinh năm 1957. Nơi cư trú cuối cùng: thôn 2, xã H nay là khu 12, phường H, thị xã Q, tỉnh Quảng Ninh là đã chết; anh nhất trí, không có ý kiến gì khác.

Tại biên bản xác minh ngày 23/3/2023, trưởng khu 12, phường H, ông Nguyễn Đăng Thịnh cung cấp như sau: bà Lê Thị T và ông Liêu Thủ S có đăng ký kết hôn vào ngày 30/9/1981 tại Ủy ban nhân dân xã H, huyện Y nay là phường H, thị xã Q, tỉnh Quảng Ninh. Bà T và ông Liêu Thủ S là công dân và sinh sống tại thôn 2, xã H, huyện Y nay là khu 12, phường H, thị xã Q. Nhưng đến năm 1985, ông Liêu Thủ S bỏ đi khỏi địa phương và không báo cáo chính quyền, cũng không nói cho người thân, gia đình biết ông S đi đâu, làm gì. Tính đến nay đã 37 năm ông S không trở về địa phương, không có tin tức, thư từ hay điện thoại về cho gia đình. Gia đình ông Liêu Thủ S đã phối hợp cùng chính quyền địa phương tổ chức tìm kiếm nhưng đến nay vẫn không có thông tin gì về ông S, không biết ông S đang ở đâu, làm gì. Nay bà Lê Thị T yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Liêu Thủ S, sinh năm 1957. Nơi cư trú cuối cùng: Thôn 2, xã H nay là khu 12, phường H, thị xã Q, tỉnh Quảng Ninh là đã chết, quan điểm của khu phố đề nghị Tòa án giải quyết theo quy định của pháp luật.

Sau khi thụ lý đơn yêu cầu của bà Lê Thị T, ngày 14/11/2022, Tòa án nhân dân thị xã Q đã ra Quyết định thông báo tìm kiếm thông tin người bị yêu cầu tuyên bố là đã chết số 11/2022/QĐ-TA và đăng tin tìm kiếm trên các phương tiện thông tin đại chúng gồm: Báo Nhân dân phát các ngày 10,11,12/12/2022; Cổng thông tin điện tử tỉnh Quảng Ninh; Cổng thông tin điện tử Tòa án nhân dân tỉnh Quảng Ninh; Đài tiếng nói Việt Nam phát ngày 15,16,17/12/2022. Đã hết 4 tháng kể từ ngày phát và đăng thông báo đầu tiên, bà Lê Thị T cũng như Tòa án nhân dân thị xã Q, tỉnh Quảng Ninh không có tin tức xác thực về việc ông Liêu Thủ S còn sống.

Tại phiên họp: bà Lê Thị T, anh Liêu Kỳ D có đơn xin vắng mặt tại phiên họp. Bà Lê Thị T vẫn giữ yêu cầu tuyên bố ông Liêu Thủ S, sinh năm 1957. Nơi cư trú cuối cùng: thôn 2, xã H nay là khu 12, phường H, thị xã Q, tỉnh Quảng Ninh là đã chết.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thị xã Q, tỉnh Qunagr Ninh phát biểu quan điểm về việc giải quyết việc dân sự về việc tuân theo pháp luật tố tụng: Thẩm phán được phân công giải quyết việc dân sự và Thư ký phiên họp về cơ bản đã thực hiện đúng các quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự; Đương sự chấp hành pháp luật tố tụng dân sự. Về nội dung: căn cứ vào điểm d khoản 1 Điều 71, Điều 72 Bộ luật Dân sự, đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của bà Lê Thị T, tuyên bố ông Liêu Thủ S, sinh năm 1957. Nơi cư trú cuối cùng: thôn 2, xã H nay là khu 12, phường H, thị xã Q, tỉnh Quảng Ninh là đã chết.

NHẬN ĐỊNH CỦA TOÀ ÁN

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp, ý kiến của bà Lê Thị T và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thị xã Q, tỉnh Quảng Ninh nhận định:

[1] Về tố tụng:

Về thẩm quyền của Tòa án: bà Lê Thị T yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Liêu Thủ S, sinh năm 1957. Nơi cư trú cuối cùng: thôn 2, xã H nay là khu 12, phường H, thị xã Q, tỉnh Quảng Ninh là đã chết. Tòa án nhân dân thị xã Q, tỉnh Quảng Ninh thụ lý, giải quyết việc dân sự “Yêu cầu tuyên bố một người là đã chết” là **đúng thẩm quyền theo** quy định tại khoản 4 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35 và điểm b khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

Về việc giải quyết việc dân sự vắng mặt người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan: Tòa án đã tổng đạt hợp lệ giấy triệu tập bà Lê Thị T, anh Liêu Kỳ D; đã niêm yết các thủ tục tố tụng tại Ủy ban nhân dân phường H, thị xã Q, tỉnh Quảng Ninh cho ông Liêu Thủ S theo quy định pháp luật. Tại phiên họp, ông S vắng mặt; bà T và anh Dũng vắng mặt nhưng có đơn xin vắng mặt. Do đó, Tòa án giải quyết việc dân sự vắng mặt ông S, bà T, anh Dũng **theo** quy định tại khoản 2, 3 Điều 367 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

[2] Về nội dung: ông Liêu Thủ S bỏ nhà đi biệt tích từ năm 1985 đến nay không có **bất kỳ thông tin** gì xác thực là còn sống, bà T cùng gia đình đã áp dụng nhiều biện pháp để tìm kiếm nhưng không có thông tin gì về việc ông S đang làm gì, ở đâu. Tòa án đã ra Quyết định thông báo tìm kiếm thông tin **về** người bị yêu cầu tuyên bố là đã chết và **công bố** thông báo tìm kiếm theo qui định tại Điều **392** Bộ luật Tố tụng dân sự. Đến nay đã hết 04 tháng kể từ ngày đăng phát thông báo tìm kiếm lần đầu tiên, vẫn không có tin tức xác thực là ông Liêu Thủ S còn sống. Theo quy định tại điểm d khoản 1 Điều 71 Bộ luật Dân sự thì Tòa án ra quyết định tuyên bố một người là đã chết trong trường hợp: “Biệt tích 05 năm liền trở lên và không có tin tức xác thực là còn sống”, tính từ thời điểm năm 1985 đến nay đã gần 38 năm vẫn không có tin tức xác thực là ông Liêu Thủ S còn sống. Như vậy, có đủ cơ sở để chấp nhận đơn yêu cầu của bà Lê Thị T, tuyên bố ông Liêu Thủ S đã chết theo quy định tại Điều 71 Bộ luật Dân sự và Điều 393 Bộ luật Tố tụng dân sự.

[3] Về xác định ngày chết của ông Liêu Thủ S: Do bà T và người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan anh Liêu Kỳ D không nhớ được chính xác ngày, tháng có tin tức cuối cùng của ông S mà chỉ xác định được năm có tin tức cuối cùng của ông Liêu Thủ S là năm 1985 nên theo quy định tại Điều 68, 71 Bộ luật Dân sự thì xác định ngày chết của ông S là ngày đầu tiên của năm tiếp theo năm có tin tức cuối cùng. Do đó, Tòa án xác định ngày chết của ông Liêu Thủ S là ngày 01/01/1986.

[4] Các quan hệ hôn nhân, gia đình và các quan hệ về nhân thân của ông Liêu Thủ S được giải quyết như đối với người đã chết. Tài sản của ông Liêu Thủ S được giải quyết theo pháp luật thừa kế.

[5] Về lệ phí: Bà Lê Thị T có đơn xin miễn nộp lệ phí dân sự sơ thẩm. Theo quy định tại Điều 2 Luật người cao tuổi và điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH 14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án nên bà Lê Thị T được miễn nộp lệ phí dân sự sơ thẩm.

[6] Về kháng cáo: ông Liêu Thủ S, bà Lê Thị T, anh Liêu Kỳ D có quyền kháng cáo, Viện kiểm sát nhân dân thị xã Q và Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Quảng Ninh có quyền kháng nghị quyết định sơ thẩm giải quyết việc dân sự theo quy định tại Điều 371, các khoản 1, 2 Điều 372 Bộ luật Tố tụng dân sự.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 4 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm b khoản 2 Điều 39; khoản 2, 3 Điều 367; Điều 371; khoản 1, 2 Điều 372, Điều 391, 392 và Điều 393 Bộ luật Tố tụng dân sự. Điều 68; khoản 4, 5 Điều 148; điểm d khoản 1, khoản 2, khoản 3 Điều 71 và Điều 72 Bộ luật Dân sự; điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận đơn yêu cầu tuyên bố một người là đã chết của bà Lê Thị T. Tuyên bố ông Liêu Thủ S, sinh năm 1957. Nơi cư trú cuối cùng: thôn 2, xã H nay là khu 12, phường H, thị xã Q, tỉnh Quảng Ninh là đã chết. Ngày chết của ông Liêu Thủ S là ngày 01/01/1986.

2. Các quan hệ hôn nhân, gia đình và các quan hệ về nhân thân, quan hệ tài sản của ông Liêu Thủ S được giải quyết như đối với người đã chết. Tài sản của ông Liêu Thủ S được giải quyết theo quy định của pháp luật về thừa kế.

3. Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: bà Lê Thị T thuộc đối tượng người cao tuổi nên được miễn nộp lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự. Trả lại cho bà Lê Thị T số tiền 300.000 đ (ba trăm nghìn đồng) tạm ứng lệ phí bà T đã nộp theo biên lai thu số 0010110 ngày 27/10/2022 tại Chi cục Thi hành án dân sự thị xã Q, tỉnh Quảng Ninh.

4. Quyền kháng cáo, kháng nghị: ông Liêu Thủ S, bà Lê Thị T, anh Liêu Kỳ D có quyền kháng cáo quyết định sơ thẩm giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định được thông báo,

niêm yết. Viện kiểm sát nhân dân thị xã Q có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Quảng Ninh có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- Các đương sự;
- TAND tỉnh Quảng Ninh;
- VKSNDTX Q;
- VKSND tỉnh Quảng Ninh;
- Chi cục THADS TX Q;
- UBND phường H;
- Lưu hồ sơ, văn phòng.

THẨM PHÁN - CHỦ TOẠ PHIÊN HỌP

Phan Hùng